Smlouva a zm?na jmen

P?vod materiálu
Tomáš Pavelka
Po?adí v lekci
7

Genesis 17

Post?ehy pro u?itelku

- Abramovi je 99. Vysoký v?k není tak nepravd?podobný, jak by se mohlo zdát. Sta let se ešt? dnes b?žn? dožívají lidé nap?. na Okinaw?. Obecn? s suchých a horských oblastech žijí lidé déle. Je také možné, že v Abramov? dob? se roky po?ítaly jinak (kalendá? s mén? m?síci a pod.).

- Je však jisté, že Abram?v v?k je vysoký. Vypráv?ní ukazuje, že B?h je Pánem života. Obecn? máme sklon klást d?ležité v?ci do mládí ?i st?edního v?ku. B?h však m?že u?init d?ležitou jakoukoliv ?ást života. Vždy? i z b?žné ?e?i známe úsloví o n?kterých lideh že „zrají jako víno“, n?kdy známe lidi, u kterých se nám zdá, že nestárnou, že už t?eba dvacet let vypadají a jednají stejn?.

- "Cho? stále p?ede mnou, bu? bezúhonný.“ Když se ?lov?k soust?edí na pln?ní Boží v?le, je tu n?co v??ného mimo jeho život. Nesoust?edí se pak na sv?j život a když se tolik nesleduje, skute?n? se cítí tak, že pro n?j ?as neplyne.

- "Já jsem.“ B?h stále žije, nestárne, je od v?k? na v?ky. Abram se Boží milostí stává i naším praotcem, naším prarodi?em – vždy? o n?m dodnes ?teme a bereme si z jeho života p?ílad pro náš život sou?asný. Kdo byli naši praprarodi?e, to ?asto už ani nevíme. Ale p?íb?h Abrama, který žil p?ed ?ty?mi tisíci lety znají nyní d?v?rn? i d?ti. Jeho p?íb?h je „anatomií víry“; na jeho p?íkladu zjiš?ujeme, jak víra funguje, co se nám ve ví?e m?že stát i jaké m?žeme d?lat chyby.

- "smlouva v??ná“. B?h se tak rozhodl, že již nikdy v d?jinách nebude bez „svých lidí“, svých d?tí, bez církve. V každé dob? existovala alespo? malá skupina Bohu v?rných lidí.

- 9–14 ob?ízka. Ze samotné víry, aniž by cokoliv vid?l, ?lov?k p?eci jen nedokáže žít. Musí mít n?jaký „uzel na kapesníku“. Když toto znamení lidem nedá B?h, za?nou si sami d?lat obrazy a sochy, aby n?co vid?li – ud?lají si modly. Ob?ízka je svátost z doby, kdy se na Krista teprve ?ekalo. Každou svátost tvo?í slovo zaslíbení a viditelné znamení. B?h zde slibuje, že bude se svým lidem a na znamení toho ustavuje ob?ízku. Místo ob?ízky máme dnes k?est, protože k?est mluví jasn?ji: B?h nám dává odpušt?ní h?ích? a slibuje je i do budoucna – když jsme o?išt?ni od h?íchu, nic už nám nebrání k n?mu p?ijít. Voda k?tu názorn? ukazuje na toto obmytí. Ve?e?e Pán? zaslibuje, že Kristus s námi bude ešt? t?sn?ji, než spolu mohou být lidé, kte?í se mohou maximáln? dotýkat. Kristus ?íká: Budu ve vás a vy ve m?. A chleba a víno, znamení jeho krve a t?la, to jasn? nazna?ují.

- Ob?ezán musí být každý (muž) v dom?. Víra není úpln? v?cí osobního rozhodnutí. Od d?tí máme plné právo vyžadovat, aby sdíleli naše p?esv?d?ení – žádáme to po nich v daleko menších v?cech; ur?ujeme jim nap?. co si mají oblékat, co jíst. Tím spíše je máme vést k ví?e. D?ti, podobn? jako Abramovi služebníci a jeho syn Izmael, jsou tak trochu sou?ástí nás samých, našeho t?la (?íká se „moje krev"). Protoi k?est d?tí je zcela oprávn?ný, pokud je rodi?/e v??ící.

- Abram je ob?ezán v 99ti, Izmael ve 13ti. Ob?ízka je staví na stejnou rovinu p?ed Bohem. Už není jeden starý, jeden mladi?ký. P?ed Bohem jsou oba jako d?ti a najednou sob? navzájem na stejné rovin?. Proto si také církev váží d?tí – v Kristu mají stejnou d?stojnost jako my. My naopak smai o sob?, i ve vysokém v?ku, mluvíme jako o Božích d?tech.

- Zm?na jmen: Abram znamenalo „otec vysoký“ nebo „m?j otec je vysoký“, Abraham „otec mnohých“. Sáraj znamenalo z?ejm? „moje princezna“ (-i na konci v hebre?jtin? znamená m?j), Sára znamená prost? „princezna, kn?žna“. Nejd?íve mají jména jen pro sebe, jména, která dávají smysl jim – Abramovo jméno se bu? chlubí velikostí otce, „dobrou rodinou“, nebo znamená, že Abram je vážený. Sáraj, „moje princezna“, net?eba ani vysv?tlovat; nicmén?, nejd?íve je Sáraj d?ležitá jako žena jen pro Abrama, nemá d?ti, takže v pro sv?j rod nic neznamená. Te? z ní bude zakladatelka „rodu“ v??ících.

- Jméno definuje ?lov?ka. Známé lidi nedovedeme výstižn? popsat jinak než jménem. (Indiáni nikomu ne?íkají své prvá jméno, protože v??í, že by tak ten druhý je m?l v moci.) Zm?na jmen znamená zm?n? úd?lu, jak je popsáno víše.

- Smlouva s Bohem: B?h je Všemohoucí, tudíž m?že d?lat úpln? cokoliv, co chce. Je to patrné i z b?hu sv?ta – sami ?íkáme: „stát se m?že cokoliv“. Když se B?h rozhodne uzav?ít a Abrahamem smlouvu, je to velká milost – nic ho k tomu nenutí. Ale te? slibuje Abrahamovi, že jej a jeho potomky nikdy neopustí. K tomu ho, znovu, nic nentutí. Víme, jaká je p?íze? mocných, ?íká se „panská láska po zajících ská?e“. Tento Všemohoucí však ?íká: Tebe jsme si vybral a neopustím t?.

- Abram se sm?je: Sm?jeme se tomu, ?emu nerozumíme ?i ?eho se dokonce bojíme (v?tšina vtip? je o doktorech, policistech, menšinách atd.) B?h se na Abrahama nehn?vá, že se sm?je. Je nám dovoleno se smát, smích je naše zbra? proti neznámému, proti tíži života. Ale i to, co je pro nás sm?šné, neuchopitelné, má B?h v moci. Izák znamená Smíšek: Co se nám zdá sm?šn? n?uv??itelné (lidé se t?eba posmívají apoštol?m, mluvícím v jazycích, že jsou opilí), i to nám B?h dokáže dát.

Kulisy vypráv?ní

- ob?ízka: Otázka, jak to d?tem podat. Navrhuji ?íci, že ob?ízka je „tajné znamení na t?le“, což v podstat ? i je.

- d?ležitost potomk?: Jediné, jak si ?lov?ka mohli pamatovat i po smrti, bylo, že dal svoje jméno co nejvíce d?tem. Lidé nem?li p?íjmení, ale jmenovali se podle otce ?i slavného d?d?ka. Takže Izák by se t?eba p?edstavoval „Izák, syn Abraham?v, syn Terach?v“. Jedi? skrze d?ti mohl tehdy ?lov?k zanechat na sv?t? n?jakou památku. Nebyly fotky ani filmy, v?tšina lidí neum?la ?íst. Jen vaše d?ti si o vás mohli vypráv?t.

- Abrahamova domácnost: Ko?ovníci žili jako velká rodina. Abram byl jakoby otec všech ve své skupin ?: Všech svých d?tí, svých mladších p?íbuzných i svých služebník?. Je to trochu jako kdyby dneska všichni ve vesnici brali jako svého otce starostu.

Co by si d?ti mohly odnést

- B?h nemusí nikoho poslouchat, m?že všechno. Když t?eba dít? ve škole nebo ve školce nikoho neposlouchá, máme z n?j strach. Co teprve B?h. Mohl by t?eba nechat padat z nebe žáby. Ale náš B?h s námi uzav?el smlouvu. A to je jediné, co B?h nem?že – porušit slovo. B?h sám se zavázal, že bude na naší stran?. A my ho za to máme poslouchat.

- B?h je stále stejný. Až vyrosteme, budeme jiní, než dnes. I naši rodiše budou starší, jiní. Jen B?h z?lstává v celém život? stejný.

- Abraham je jako náš praprad?de?ek.Svoje praprarodi?e už v?tšinou neznáme, ani jsme o nich nic neslyšeli – narodili se více než p?ed sto lety. Ale o Abrahamovi se vy d?ti dozvíte tu v ned?lce skoro všechno, i když žil p?ed ?ty?mi tisíci let. Je to váš odpravdu váš prapard?de?ek, protože v??il v Boha jakovy.

- B?h zm?nil Abramovi a Sáraj jména (viz Post?ehy). Jsou z nich te? noví lidé.

- Ob?ízka — Svátost: Ob?ízka je jako k?est nebo Ve?e?e Pán?. B?h n?co slíbí a také ud?lá znamení, že to platí (viz Post?ehy). Víme, že más nají rodi?e rádi, ale víme to jist?ji, když nám dají pusu. Nebo je ob?ízka t?eba jako bankovka: Bankovka je jen kus papíru, ale m?žeme si za ni koupit t?eba kolo. Protože na ní je napsáno 5000 K? a je tam znak státu.

- Abraham se sm?je, protože nerozumí tomu, jak se mu m?že narodit syn. Lidé se ?asto sm?jí tomu, ?emu nerozum?jí. Nemusí nás tolik trápit, když se nám n?kdo sm?je – m?že to znamenat, že je nechápavý, že nám nerozumí.

Motiva?ní otázky

- Pro? vadí, když n?kdo nikoho neposlouchá?

- Jaké nejstarší p?íbuzné znáte? Znáte t?eba ešt? babi?ky a d?dy svých rodi???

- Kde bydlí vaši prarodi?e? (tj. odkud rodina p?išla)

Aktivity

- D?ti mohou namalovatcelou svou rodinu v?etn? prarodi??. Nebo mohou namalovat svou rodinu n?co jako strom: Babi?ky a d?dové jako ko?eny, rodi?e jako spojené v?tve, strýce a tety jako jiné v?tve, sebe úpln? na konci.

Kam dále
NŠ Louny
Katechetické cykly
NŠ Louny
Biblický odkaz (kat)
Genesis 17